

ETUC 2015-2019 közötti ciklusra vonatkozó feladatairól

Előszó

1. E tanulmány azzal a céllal jött létre, hogy az ETUC megújulása illetve megerősödése érdekében meghatározza a főbb prioritásokat és cselekvési javaslatokat. Jelen dokumentum a Kongresszus utolsó paneljében kerül megtárgyalásra “a jövő ETUC-ja” címmel. A panel végén a dokumentumot a Kongresszus elé terjesztik jóváhagyásra.
2. A Kongresszust követően, a dokumentum alapján a Végrehajtó Bizottság konkrét cselekvési tervről tárgyal, majd elfogadja azt. A VB minden egyéb szükséges, a dokumentumhoz kapcsolódó állásfoglalást elfogad. Egy 2016 tavaszán megrendezésre kerülő találkozó (Spring School) folyamán további akciók kerülnek megvitatásra, majd döntés születik az ETUC alapszabályának szükséges változásairól és /vagy a végrehajtást elősegítendő belső Szabályzatról.
3. Szükség esetén a VB dönt egy ad hoc munkacsoport felállításáról, mely áttanulmányozza az Alapszabályban foganatosított változtatásokat és/vagy a Szabályzatot (lásd 2.pont) majd a 2019-es Kongresszust megelőző ciklus közepén tartott konferencián benyújtja javaslatait.
4. Jelen írás az ETUC szerepéhez kapcsolódó területekre és kihívásokra összpontosít. Egyes politikai prioritások az ETUC Akcióprogramjában illetve Kiáltványában már meghatározásra kerültek és az ETUC szempontjából fontos tudnivalók lényegét röviden összefoglaltuk.

Megújult ETUC egy jobb Európáért

5. Jelenlegi mandátuma alatt, a gazdasági válság óta az ETUC a következő területeken szembesült növekvő nehézségekkel:
 - a, Az EU és a nemzeti politikák befolyásolása, válaszul az elmélyülő gazdasági kormányzás kihívásaira
 - b, A szociális párbeszéd, a munkavállalói részvétel és a munkaügyi kapcsolatok megőrzése illetve erősítése a megszorító intézkedések és a neoliberális beavatkozásokkal szemben
 - c, Közös belső prioritások és akciók meghatározása az egyes országok közti növekvő különbségek következtében
6. Kulcsfontosságú kihívások a következő mandátumra: hogyan lehet javítani az ETUC szerepét és eredményeit, hogyan lehet megújítani az európai szakszervezeti mozgalmat, hogyan védhetjük ki a támadásokat, hogyan lehet konkrét eredményeket elérni a munkavállalók számára?

7. A kulcsfontosságú kihívásokat rövid és hosszútávon egyaránt a munkavállalók igényeihez igazodva, az európai hozzáadott értékhez és a rendelkezésre álló forrásokhoz mérten kell kiválasztani. Ahhoz, hogy az ETUC fellépése hatékonyabb és elismertebb legyen, figyelembe kell vennünk tagjaink elvárásait és meg kell erősítenünk bennük azt a hitet, hogy lehetőség van megújítani Európát és ehhez mi hozzá tudunk járulni. Ahelyett, hogy elsősorban intézményi kezdeményezésekre reagálna, bár ez a munka továbbra is fennáll az ETUC fő feladata meghatározni saját prioritásait és intézkedéseit.

Három fő prioritás a megújult európai szakszervezeti szövetségért

8. A Párizsi Kongresszus Kiáltványa és akcióprogramja meghatározza az ETUC prioritásait és jövőre vállalt kötelezettségeit. Vannak olyan kihívások, melyek az ETUC működésében változásokat követelnek.

Gazdasági fellendülés és az ETUC hatása a gazdasági kormányzásra

9. Első prioritásunk a gazdasági fellendülés és a minőségi munkahelyteremtés. Az európai munkanélküliséget és szegénységet erősebb közpolitikával kell kezelni és a minőségi munkahelyekhez mindenkinek joga van. Fel kell élénkíteni a gazdaságot, véget kell vetni a megszorításoknak és jelentős változtatásokat kell foganatosítani a jelenlegi makrogazdasági politika területén. Beruházás, iparpolitika, fenntartható fejlődés, minőségi közszolgáltatások, oktatás és képzés, fejlesztés és kutatás, erősebb munkaügyi kapcsolatok, munkahelyi demokrácia, fizetésemelés, mely támogatja az aggregát keresletet, ezek az ETUC stratégiájának pillérei.

10. Az ETUC-nak meg kell erősítenie a gazdasági fellendülésre és a befektetésekre vonatkozó akcióit és kampányait. Ki kell követelnünk a szakszervezetek komoly és rendszeres bevonását a befektetési tervek és makrogazdasági politikák konkrét tárgyalásaiba és monitorozásába. Ennek minden országban és szektorban, erős európai koordináció mellett, meg kell valósulnia.

11. Az elmúlt években, minden lényeges és többségében negatív döntés, mely a munkavállalók életét befolyásolta, a gazdasági kormányzás és a megszorító politikák keretein belül keletkezett. Az ETUC azt akarja, hogy ez megváltozzon, ezért befolyásolnia kell a folyamatot, teret kell találnia a tárgyalásokhoz, hangosabbnak kell lennie, el kell érnie, hogy meghallják.

12. Biztosítani kell a hathatós szakszervezeti részvételt az európai szemeszter folyamatában, a szerkezeti reformokat meg kell tárgyalni, és ha szükséges, akkor ellenezni kell. A sikerhez erősebb koordinációra van szükség! Új, belső önként választott együttműködési módszert és információcserét kell találnunk, mint például a nemrég alakított Kollektív Alku Koordinációs Eszközrendszer a gazdasági kormányzás keretein belül. Amikor kéri, az ETUC-nak támogatnia kell a tagszervezeteit a háromoldalú párbeszéddel kapcsolatban.

Ipari kapcsolatok és a szociális párbeszéd

13. Aláásták a szociális párbeszédet, az ipari kapcsolatokat és a munkavállalói részvételt, és a mi felelősségünk újra életre kelteni őket, a mi felelősségünk az, hogy a dolgozó emberek legyenek az elsők. Béremelést erős kollektív alku intézményeken és lefedettségen keresztül, magasabb törvényben meghatározott minimumbért, ahol van, jobb munkakörülményeket mindenkinek; ilyen célokat kell elérni, szükség van egy erős európai stratégiára, hogy helyreállítsuk az ipari kapcsolatokat, ha meg akarjuk őrizni és növelni akarjuk a szakszervezetek erejét a jövőben.

14. Új utakat kell találnunk az európai szociális párbeszéd szerepének megerősítéséhez, és ugyancsak meg kell erősíteni a kollektív tárgyalások és a bérek koordinációját közös célok és standardok meghatározásán keresztül. Hasonlóképpen rugalmas akciókat kell végrehajtanunk, azért, hogy megfeleljünk az eltérő nemzeti és ágazati szükségleteknek, és hogy megőrizzük és megosszuk a legjobb nemzeti gyakorlatokat és hagyományokat.

15. Főleg transznacionális tárgyalásokon keresztül kell megerősíteni a szakszervezeti jelenlétet és az akciókat a multinacionális vállaltoknál és azok ellátó láncainál, melyeket az európai ágazati szövetségeknek (ETUFs) a nemzeti szakszervezetekkel közösen kell felvállalniuk az ETUC koordinálásával. az európai üzemi tanácsok szerepét el kell ismerni és meg kell erősíteni, miközben jobban be kell őket vonni a szakszervezeti létbe.

16. Lehetséges európai kereteket és elérni kívánt célokat kell találnunk a demokratikusabb és igazságosabb ipari kapcsolatok és a hatékonyabb szociális párbeszéd támogatására. Főleg egy mélyebb belső vitát kell elindítanunk, bevonva ebbe az ETUC tagszervezeteket is, hogy utakat találjunk az európai szociális párbeszéd nagymértékű nehézségeinek legyőzésére, amellyel most szemben áll. Ugyancsak le kell győznünk azokat az akadályokat, melyekkel a szakszervezetek találkozhatnak, a szociális párbeszéd során, mert eredményeket kell elérniük mind nemzeti, mind ágazati szinten. Szükség van az ágazati szervezetek nagyobb mértékű bevonására.

Az európai szociális modell és a munkavállalói jogok

17. Minden, ami a munkaerőpiaccal és a foglalkoztatással kapcsolatban van, a szociális védelem, az egyforma munkakörülmények, a munkavállalói és szakszervezeti jogok, a munkajog és a szabályozások, a nemek esélyegyenlősége, a diszkriminációmentesség, az igazságos mobilitás és migráció, a minőségi közszolgáltatások, az oktatás és tréning, az egészség és a biztonság, stb., mind az Európai Szociális Modell elemei. Ez a modell a nemzeti környezetnek megfelelően különböző formákat ölt, amely általánosságban a legtöbb országban gyengült a szerkezeti átalakítások, visszavágások, privatizációk, liberalizációs folyamatok miatt, melyeket a neoliberais ideológiák befolyásoltak (különösen ott, ahol ezeket nem vitatták meg a szakszervezetekkel), ahelyett, hogy ezeket hozzáadott értéknek tekintették volna a versenyképességhez.

18. Az ETUC a Társadalmi szerződésen és a Szociális Haladási Jegyzőkönyvön keresztül átfogó kezdeményezést tett az Európai Szociális Modell újraélesztésére azon alapelv mentén, hogy a gazdasági szabadságjogok soha ne kerülhessenek az alapvető szociális jogok fölé, és a szociális haladás minden országban meg kell valósítani. Harcolni kell a szociális dömping, a szegénység és szociális kirekesztés ellen, meg kell erősíteni a munkavállalói jogokat, a szociális haladást és kohéziót, melyek az ETUC fő célkitűzései.

19. Ezeknek a céloknak az eléréséhez figyelembe kell vennünk a szociális jogok nemzetközi és nemzetek közötti kiterjedését. A szerkezeti reformokat és a deregulációs beavatkozásokat fokozott szakszervezeti részvétellel kell megvalósítani minden szinten; figyelembe kell venni az európai szinten megalapozott szociális normákat; az ETUC-nek célzott kezdeményezéseket kell tennie ezen a területen, együttműködve tagszervezeteivel. Különös figyelemmel kell lenni az olyan kezdeményezésekre, mint a Better Regulation (Jobb Szabályozás), REFIT és a folyamatban levő TTIP tárgyalások.

Hogyan erősítsük az ETUC szerepét és tevékenységét

20. Hogy ezeknek a kihívásoknak meg tudjunk felelni, erősebb és megújult ETUC-re van szükségünk, amely minden tagszervezete számára új értékeket képes adni. Ez az ETUC és tagjai között megerősödő kölcsönös elkötelezettséggel érhető el. A belső közösségünknek erősebb együttműködésen, összehangoltságon és szolidaritáson kell alapulnia.

21. Progresszívabb kompromisszumokra van szükségünk ahelyett, hogy a legkisebb közös nevezőre támaszkodnánk. Ez rugalmasabb stratégiák és javaslatok elfogadását jelenti, a különböző országok helyzetének, a tagszervezetek különböző szükségleteinek megfelelően, és azok teljes figyelembe vétele alapján. Meg kell vitatni a közös problémákon osztozó országokból érkező szakszervezetek különleges és megerősített együttműködését, továbbá a szektorszintű, határokon átnyúló további együttműködéseket, anélkül, hogy ez érintené mások érdekeit, hagyományait, vagy az ETUC egységét.

22. Ez érvényes az eurozónára is, ahol meg kell fontolni az együttműködés megerősített formáit, megosztva Európa más olyan részeivel, amelyekre a gazdaságkormányzásnak és/vagy a monetáris politikának hatása van, például a munkaerőpiac terén.

23. Széles szövetségi körre van szükségünk akcióinkhoz, mondanivalóval bíró részesekkel, akik osztani tudják politikánkat. Erő és befolyás tekintetében ingadozik az egyensúly az EU intézmények és a nemzeti kormányok között, és jelenleg láthatóan az utóbbi oldalon van a kezdeményezés. Ugyanakkor a Jobb Szabályozás Csomag arra törekszik, hogy ezt az egyensúlyt megváltoztassa az EU törvényhozó eljárásai és a szociális partnerek szerepe javára. Meg kell ezért fontolnunk, hogyan lehet egy Európai Szakszervezeti Erőt létrehozni ezeknek a fejleményeknek a befolyásolása érdekében. A tagoknak számos pártkapcsolata van, de nem úgy az ETUC-nak, ami egyedülálló függetlenséget biztosít. A függetlenség azonban nem jelenti, hogy ne lehetne kapcsolatban politikusokkal a politikai spektrum elfogadható

oldaláról. Ez azt jelenti, hogy az ETUC olyan helyzetben lehet, ami segít lefektetni egy új, a dolgozói érdekek ügyvédjeként dolgozó politikai konszenzus alapjait.

24. Az ETUC-nek erősítenie kell befolyását az Európai Bizottságra, az Elnökségre és különösen az Európai Parlamentre – nem utolsósorban a szakszervezeti közvetítő csoport útján – annak érdekében, hogy visszanyerje szükséges befolyását az európai szakszervezeti mozgalomra. Az ETUC titkárság egyik tagja felelős lesz a kapcsolatokért az Európai Parlamenttel, az Európai Bizottsággal és az Európai Tanáccsal.

25. Az EESC-vel, különösen a Dolgozói Csoporttal való táplálni kell a kapcsolatot, hogy kölcsönös előnyökhöz jussunk alapvető közös érdekeink terén, és erősítsük lobbitevékenységünket az EU intézményeiben. Ezt a célt rendszeres találkozókkal és közös akciókkal érhetjük el. Az ETUC titkárság egyik tagja felelős lesz ezért.

26. Az ETUC-nek cselekednie kell a Trojka beavatkozásától érintett országok támogatása érdekében, különös figyelmet kell fordítania a közép- és keleteurópai, továbbá a balti államokra, ugyanúgy, mint a Balkánra és az EU-bővítési területekre, felgyorsítandó a bérek, a szociális védelem és a munkakörülmények javítását. Alapvető a szolidaritás és a legjobb gyakorlatok országok közti cseréje.

27. Ugyanez érvényes a fiatalokra, a különös és atípusos munka által különösen érintett szektorokra, a nemi egyenlőségre, és speciális munkakategóriákra, amelyeket jobban megcélznak az ETUC akciók. Ezenkívül az ETUC-nek fontolóra kell venni új és felmerülő prioritásokat, így az EU politikájának olyan új területeit, mint a digitális gazdaság, az Energiaunió, a fenntartható és innovatív iparpolitika vagy az adókoordináció (különös figyelemmel az igazságos adózást, adóújraelosztást célzó, és az adódömpinget/adóelkerülést ellenző akciókra). Ehhez az ETUC és nemzeti, valamint szektorális tagjai közötti mélyreható megbeszélésekre van szükség.

28. Európában több mint 90 millió nyugdíjas, és időskorú ember él, miközben nő a demográfiai változások, a nyugdíj- és egészségügyi rendszerek következetes fenntarthatóságának, a nyugdíjasok jogainak, vásárlóerejük kérdéseinek és a társadalomban betöltött szerepük fontossága. A generációk közötti szolidaritás és az aktív öregedés ügye napról napra fontosabbá válik. Ezért az ESZSZ meg kell, hogy erősítse ezzel összefüggő stratégiáját és tovább kell vitatni a FERPA szerepét az ETUC-ban.

29. Minden tagszervezetnek részt kell vennie az ETUC politikájának alakításában és az akciókban: a kis és nagy tagszervezeteknek, minden ágazati szövetségnek és a szakszervezeti hálózatoknak és intézeteknek egyaránt. Az ETUC-nak támogatnia kell a nemzeti és ágazati kezdeményezéseket, amennyiben a tagszervezetek azt kérik, és az ETUC titkárság feladata, hogy igény és szükség szerint jelen legyen az országos és ágazati szervezetek helyi akcióinál. Törekedni kell az ETUC és az európai ágazati szövetségek belső koordinációja megerősítésére.

30. Az európai és EU országokhoz hasonló problémákat osztó szomszédos országok szakszervezeteivel erősíteni kell az együttműködést. Az ETUC szerepét erősíteni kell a PERC-ben, a PERC politikai és aktív szerepének növelése érdekében; az információ- és jó gyakorlatok cseréjét meghaladva, a közös érdekeken alapuló konkrét akciók irányába, például a migráció, a szociális dömping jelenség kérdéseiben. Nemzetközi szerepének megerősítése érdekében az ETUC javítsa kapcsolatait az ITUC-kal, a TUAC-kal, az ILO-val és más nemzetközi intézményekkel, hálózatokkal.

31. Különös figyelmet kell fordítani a migrációhoz és mobilitáshoz, a szolgáltatások szabadságához kapcsolódó szociális dömping és kizsákmányolás kérdéseire, csakúgy, mint a munkavállalók szabad mozgását, valamint a sajátos szakszervezeti koordinációt akadályozó tényezőkre; ehhez megfelelő eszközök használatára van szükség. Az ETUC-nak bátorítania és monitoroznia kell a tagsági viszonyra vonatkozó, a migráns és mobil munkavállalók támogatását illető határokon átnyúló és transznacionális szakszervezetek közötti megállapodásokat.

32. A szakszervezeti növekedés és az erősödő szakszervezeti szervezettség politikai prioritás kell, hogy legyen. Az erős szakszervezeti tagság az alapja és előfeltétele az erővel bíró és reprezentatív szakszervezeti mozgalomnak. Ehhez újra növekednünk kell a tagság tekintetében, javítva a kollektív megállapodásos lefedettséget, nagyobb súlyt adva így követeléseinknek. Az ETUC terepe lehet annak, hogy platformként szolgál a nemzeti szervező és tagtoborzó kampányok koordinációjához és tapasztalatcseréhez, és támogatnia kell a tagszervezetek e téren megfogalmazódó kéréseit és kezdeményezéseit, a legjobb és innovatív gyakorlatok megosztását. Megfontolandó egy munkacsoport felállítása, találkozók rendezése erre a célra. A szakszervezeti mozgalomnak attraktívabbá kell válnia a dolgozók számára. Kifejezetten kell célba venni a fiatalokat, nőket, veszélyeztetett, atipikus, be nem jelentett módon foglalkoztatottakat, a migránsokat, jobb védelmet, szakszervező akciókat nyújtani számukra, csakúgy, mint az új foglalkozásokat végzők, és a magasan képzett munkavállalók számára.

33. Az ETUC-nak fókuszált, változatos és célzott kommunikációval és kampányokkal kell elérnie a szervezett és szakszervezeten kívüli munkavállalókat. Jobban kell tájékoztatni a „mezei” szakszervezeti tagokat az ETUC-ról és akcióiról – ez ma csak ritkán történik így. Figyelembe kell venni a nyelvi korlátokat, és amennyire csak lehetséges csökkenteni kell azt. Ezzel egy időben, üzeneteinknek élesebbnek és érthetőbbnek kell lenniük. A jelen digitális és szociális médiájában az ETUC-nak jobban ki kell használnia az adott lehetőségeket, hogy elérjük jelenlegi és lehetséges tagjainkat, különösen a fiatalokat. Kommunikációs stratégiája részévé kell tennie és weblapján meg kell jelenítenie a nemzeti és ágazati kampányokat és akciókat, s ugyanezt kell tenniük a tagszervezeteknek az ETUC üzeneteivel és kezdeményezéseivel. Meg kell fontolni, át kell tekinteni az ETUC jelenlegi Kommunikációs munkacsoportját és/vagy egy külön kommunikációs és kampány csapat felállítását.

34. A megújult kommunikációs és mobilizációs stratégia figyelembe kell vegye a lehetőségek és módszerek széles körét, ugyanakkor tükrözze és célozza meg a különböző szakszervezeti tagok csoportjainak sokszínű identitását. Ebben a tekintetben a tüntetések fontos és identitásformáló szerepet játszhatnak a szakszervezeti mozgalom összetartásának érdekében, azonban a tüntetéseket jobban kell összpontosítani és a tagok különleges szükségéhez és kezdeményezéseihez igazítani, ahhoz hogy mindenekfelett a konkrét tárgyalásokat és követeléseket támogassák. Erősítendő legjobb gyakorlatot képeznek az ETUC által támogatott nemzeti akciók, ugyanúgy, mint az egyidejűleg több országban történő, Európa szintű követelésekhez kapcsolódó tüntetések.

35. Az ETUC vizsgálja felül a törvényes szerveinek működését a hatékonyság és a szakszervezeti vezetők ETUC ügyekbe való bevonása érdekében: a) a végrehajtó bizottságot stratégiai szervé kell alakítani. A végrehajtó bizottság vitái főleg elsőszámú politikai prioritásokra összpontosítsanak, miközben az egyes témákról szóló, a végrehajtó bizottság által –egy jól felkészült vita után - elfogadandó határozatok és állásfoglalások kidolgozása maradjon az állandó bizottságok és munkacsoportok feladata. A szakszervezeti vezetőket biztatjuk a találkozókra való részvételre amennyiben az első nap vitái releváns politikai döntésekkel foglalkoznak. b) Ez a megoldás nyilvánvalóan több elkötelezettséget követel a tagoktól az ETUC bizottságokban és munkacsoportokban való képviseletük teljesítése érdekében. Jegyzőkönyveket és következtetéseket kell készíteni a munkacsoportokban folyó vitákról. A bizottságok és munkacsoportok témakörei és hatásköreit a Kongresszus által kitűzött prioritásokkal egyhangban felül kell vizsgálni. c) Javítani kell az irányító bizottság szerepét a politikai és belügyi témákra való összpontosítás által a végrehajtó bizottság találkozóinak alapos előkészítése és a szakszervezeti vezetők releváns és kritikus témákról folyó nyílt vitákba való bevonása érdekében. Az irányító bizottság találkozóit a tervezett végrehajtó bizottság ülései közben felmerülő különleges/sürgős témák kezelésére össze kell hívni. d) Az ETUC szervek üléseire, különösen az irányító bizottság és állandó bizottságok/munkacsoportok üléseire meg lehet hívni külső előadókat. Különös szakszervezeti szemináriumokat/tanfolyamokat ingyenesen lehet szervezni a fontos témakörök alapos megvitatására.

36. Az ETUC-n belül elő kell segíteni az esélyegyenlőség érvényesítését, valamint a nők és fiatalok megfelelő képviseletét, a női és ifjúsági bizottság által felvetett különleges mechanizmusok által. A nők és fiatalok kirekesztését és alulképviseletét a munkaerőpiacon és a szakszervezeti mozgalmon belül orvosló intézkedések közül fontos megfontolandó eszközöknek tekintendő a kollektív tárgyalás, belső képzés és szervezés.

37. A belső földrajzi képviseletünket szintén újra kell egyensúlyozni. Különösen a szavazási jogok és eljárások a végrehajtó bizottságban nem bizonyultak hatékonynak és nem teljesítik a tagság valódi képviseletét. A jogokat és eljárásokat az ETUC alapszabály által lefektetett a Kongresszusban való képviseletről szóló szabályokkal és a különböző hozzájárulásokról szóló kategóriákkal egy hangban felül kell vizsgálni. Ez a folyamat az ETUC alapszabály lehetséges

átdolgozása és/vagy a változások végrehajtására irányuló belső rendelet elfogadása mellett történjen.

38. AZ ETUC teljes mértékben ki kell használja eszközeit és hálózatait, beleértve az ETUI hozzáadott értékének javítását, mely önállóan járuljon hozzá a szakszervezeti politikához és prioritásokhoz. Az ETUC, az ETUI támogatásával, mozdítsa elő a nemzeti és Európai szakszervezeti képzést, különös hangsúllyal Európára és Európai témákra, egy az Európai szakszervezeti mozgalomról közös elképzelést megosztó új generáció serkentése érdekében. Ezen túl a nemzeti rendszerek és kontextusok közös megismerésének növelésére különös képzést kell nyújtani a tapasztalatcsere serkentésére.